

**2022–2023 MOKSLO METŲ UŽSIENIO KALBOS
(ANGLŲ, PRANCŪZŲ, RUSŲ, VOKIEČIŲ) VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO
KALBĖJIMO DALIES VYKDYMO INSTRUKCIJA**

EGZAMINO DATA*

Pagrindinė sesija

2023 m. balandžio 12, 13, 14 d. – užsienio kalba (anglų)**
balandžio 13, 14 d. – užsienio kalba (rusų)**
balandžio 14 d. – užsienio kalba (prancūzų, vokiečių)
09:00–12:45 – I srautas
13:15–17:00 – II srautas

Pakartotinė sesija

2023 m. liepos 4 d. – užsienio kalba (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių)**
09:00–12:45 – I srautas
13:15–17:00 – II srautas

Egzamino kalbėjimo dalies trukmė vienam kandidatui – iki 30 min., iš jų 15 min. skiriama pasirengti užduočiai atlikti.

EGZAMINO KALBĖJIMO DALIES PATALPOS

- Vykdymo patalpa (-os)

Ant vykdymo patalpos (-ų) durų iškabinami kandidatų grupių sąrašai-grafikai (vieną grupę sudaro iki dešimties kandidatų). Vykdymo patalpoje vienu metu ruoštis kalbėti gali dviejų ar daugiau grupių kandidatai: jeigu vykdymo patalpoje ruošiasi dviejų grupių kandidatai, joje turi būti ne mažiau kaip du vykdytojai; jeigu ruošiasi daugiau kaip dviejų grupių kandidatai, papildomai skiriama po vieną vykdytoją kiekvienai papildomai dviejų grupių kandidatų porai***.

- Vertinimo patalpa (-os)

Dviejų grupių kandidatams skiriama vertinimo patalpa, kurioje dirba du vertintojai: pokalbį palaikantis ir vertinantis. Jei kandidatas į vertinimo patalpą ateina vienas, atlikdamas egzamino kalbėjimo dalies antrąją užduotį, jis kalbasi su pokalbį palaikančiu vertintoju. Vertinimo patalpoje baldus ir visas reikalingas priemonės rekomenduojama sustatyti pagal baldų išdėstymo planą (1 priedas).

Viename egzamino centre tuo pačiu metu gali būti egzaminuojami ne daugiau kaip dešimties grupių kandidatai.

Vykdymo ir vertinimo patalpos turi būti šalia.

* Brandos egzamino data ir laikas gali būti pakeisti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu (žr. Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 24 punktą).

** Jei egzamino kalbėjimo dalis vykdoma kelias dienas, kiekvienos dienos pabaigoje vykdymo ir vertinimo medžiaga vokuose atiduodama saugoti centro administratoriui. Paskutinės egzamino dienos pabaigoje vokai su sutvarkyta vykdymo ir vertinimo medžiaga perduodami vyresniajam vykdytojui, šis ją sudeda į krepšį ir perduoda savivaldybės administracijos atstovui išsiųsti į Nacionalinę švietimo agentūrą.

*** Kandidatų poras sudarys dviejų grupių kandidatai iš eilės pagal vykdymo protokoluose esančią vardinę kandidatų numeraciją. Kandidatų grupių sąrašai egzamino vykdymo protokoluose sudaromi atsižvelgiant į mokinių kalbos mokymosi lygį ir turimą metinį III gimnazijos klasės įvertinimą.

EGZAMINO KALBĖJIMO DALIES MEDŽIAGA (VIENAM SRAUTUI)

Egzamino kalbėjimo dalies užduočių perdavimo sistemoje egzamino kalbėjimo dalies vykdymo dieną vienam srautui bus pateikta 10 skirtingų užduočių komplektų (vienai kandidatų porai – vienas komplektas, kuriame bus pateiktos užduotys pirmajam poros kandidatui, užduotys antrajam poros kandidatui ir vertintojams skirtos užduotys su papildomais klausimais).

Egzamino kalbėjimo dalies vykdytojams

Lydinčiajam vykdytojui – egzamino vykdytojui, kuris kviečia kandidatus į vykdymo patalpą, prižiūri juos vykdymo patalpoje ir lydi į vertinimo patalpą:

- vokas su dviejų grupių kandidatų atsakymų vertinimo lapais, kodų lapais ir tuščiu voku, kurį lydintysis vykdytojas perduoda vertinančiam vertintojui;
- egzamino kalbėjimo dalies vykdymo protokolai (2 egz.).

Vienas protokolai skirtas vienos grupės kandidatams. Kandidatų porą sudaro dviejų tos pačios abėcėlinės raidės grupių atitinkamais numeriais grupių protokoluose įrašyti kandidatai (pvz., A1, A2 grupių pirmieji, antrieji ir t. t. kandidatai). Protokole prie kandidato vardo ir pavardės nurodoma kandidato egzamino vykdymo pradžia.

Spausdinančiam vykdytojui – egzamino vykdytojui, sėdinčiam prie kompiuterio ir spausdintuvo, kuris užtikrina ir atsako už tinkamu eiliškumu pateikiamas egzamino kalbėjimo dalies užduotis kandidatams:

- užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) valstybinio brandos egzamino kalbėjimo dalies užduočių pateikimo tvarkaraštis (2 priedas) iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS;
- prisijungimo prie egzamino kalbėjimo dalies užduočių perdavimo sistemos duomenys (iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS).

Pokalbį palaikančiam vertintojui

- Egzamino kalbėjimo dalies užduoties lapai su žyma *Vertintojui* ir papildomais klausimais, kuriuos pokalbį palaikantis vertintojas turi užduoti kandidatui, nekalbėjusiam tiek laiko, kiek reikalaujama pirmai užduočiai atlikti.

Pokalbį palaikantis vertintojas taip pat gauna vertinimo kodų lapą ir, esant poreikiui, pertrauką gali keistis funkcijomis su vertinančiu vertintoju.

Vertinančiam vertintojui

- Egzamino kalbėjimo dalies užduoties lapai su žyma *Vertintojui* ir papildomais klausimais;
- kalbėjimo vertinimo lentelė (iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS);
- vardiniai vertinimo kodų lapai (lipdukai) ir tuščias vokas (egzamino centro vyresniajam vertintojui pateikiami ne vėliau kaip prieš 24 val.);
- vienas pirmojo ir antrojo poros kandidato atsakymų vertinimo lapas (kurį vertinančiam vertintojui perduoda kandidatus į vertinimo patalpą lydintis vykdytojas).

Kandidatui

- Egzamino kalbėjimo dalies užduoties lapas su atitinkama žyma *Pirmajam* arba *Antrajam* poros kandidatui (A4 formato), kuriame prie monologo ir dialogo skirta vieta juodraščiui.

EGZAMINO KALBĖJIMO DALIAI REIKALINGOS PRIEMONĖS

Vykdyto patalpoje

- Kompiuteris su prieiga prie interneto ir spausdintuvas;
- atsarginis kompiuteris ir spausdintuvas;
- laikrodis.

Vertinimo patalpoje

- Kompiuteris ir mikrofonas kandidatų atliktims įrašyti;
- laikrodis;
- laikmatis.

Visoms egzamino centro vertinimo patalpoms reikalingas vienas atsarginis kompiuteris ir mikrofonas kandidatų atliktims įrašyti.

Ne vėliau kaip prieš valandą iki kalbėjimo dalies vykdymo pradžios vyresnysis vykdytojas kartu su administratoriumi patikrina, ar patalpose yra visos reikalingos priemonės, ar vykdymo patalpoje (-ose) galima prisijungti prie egzamino kalbėjimo dalies užduočių perdavimo sistemos su gautais iš duomenų perdavimo sistemos KELTAS prisijungimo duomenimis, ar vertinimo patalpoje (-ose) paruošti ir ar veikia kompiuteris ir mikrofonas.

PRIEMONĖS, KURIOMIS GALI NAUDOTIS KANDIDATAI

- Juodai rašantis (-ys) tušinukas (-ai).

EGZAMINO EIGA

Į vykdymo ir vertinimo patalpas įleidžiami tik kandidatai, nepavėlavę daugiau kaip 15 minučių, tačiau jiems skirtas egzamino laikas nepratęsiamas.

Vykdyto patalpoje	
08:45–09:00 (13:00–13:15)*	Lydintysis vykdytojas pažymėtoje vietoje prakerpa voką, skirtą dviejų grupių kandidatams, išima pirmojo ir antrojo poros kandidatų 10 atsakymų vertinimo lapų, kodų lapus ir tuščią voką. Lydintysis vykdytojas užključuoja kodus ant abiejų protokolo egzempliorių.
08:55 (13:10)	Egzamino užduočių perdavimo sistemoje pateikiamos užduotys <i>Kandidatui</i>, skirtos pirmaisiais numeriais protokoluose pažymėtiems kandidatams, ir atitinkamos užduotys <i>Vertintojui</i>. Spausdinantis vykdytojas pirmaisiais numeriais protokoluose pažymėtiems kandidatams išspausdina po atitinkamą užduoties lapą <i>Kandidatui</i>, o kiekvienam vykdymo patalpoje besiruošiančių kandidatų vertintojui – užduoties lapus <i>Vertintojui</i>. Lydintis vykdytojas kviečia į vykdymo patalpą pirmaisiais numeriais protokoluose pažymėtus kandidatus, jiems primena, kad ruošimosi laikas – 15 min., pateikia išspausdintas užduotis. Šių kandidatų atsakymų vertinimo lapą paduoda pirmajam poros kandidatui, ant kurio nustatytoje vietoje užključuoja pirmojo kandidato darbo kodą, po to tą patį atsakymų vertinimo lapą paduoda antrajam poros kandidatui, ant kurio nustatytoje vietoje užključuoja antrojo kandidato darbo kodą. Pirmasis ir antrasis poros kandidatai įsitikina, ar ant atsakymų vertinimo lapo užključuoto kodo numeris atitinka jų eilės numerius protokole, pasirašo ant abiejų protokolo egzempliorių, o ant savo užduoties lapo užsirašo savo grupės pavadinimą ir eilės numerį. Lydintis vykdytojas atsakymų vertinimo lapą ir protokolus pasideda ant savo stalo.

* Skliaustuose nurodytas egzamino kalbėjimo dalies tos pačios dienos II srauto vykdymo laikas. Egzamino kalbėjimo dalis pakartotinėje sesijoje vykdoma vadovaujantis tuo pačiu nurodytu laiku.

09:00–09:15 (13:15–13:30)	Kandidatai ruošiasi individualiai.
09:15 (13:30)	Egzamino kalbėjimo užduočių perdavimo sistemoje pateikiamos užduotys, skirtos antraisiais numeriais protokoluose pažymėtiems kandidatams ir kandidatų vertintojams. Spausdinantis vykdytojas išspausdina reikiamą kiekį atitinkamų užduočių. Lydintis vykdytojas pasako pirmaisiais numeriais protokoluose pažymėtiems kandidatams, kad ruošimosi laikas baigėsi, nurodo jiems pasiimti užduoties lapus, paima pirmojo ir antrojo kandidatų poros atsakymų vertinimo lapą, du komplektus užduoties lapų <i>Vertintojui</i> ir palydi kandidatus į vertinimo patalpą. Vertinimo patalpoje atiduoda vertintojams skirtus užduoties lapus, egzamino vertintojui atiduoda vieną kandidatų poros atsakymų vertinimo lapą, nurodo kandidatams laukti savo vietose, kol pokalbį palaikantis vertintojas leis kalbėti. <u>Pastaba.</u> Vienas lydintis vykdytojas į vertinimo patalpą gali lydėti tik vieną kandidatų porą. Palydėjęs kandidatų porą į vertinimo patalpą, lydintis vykdytojas kviečia į vykdymo patalpą antraisiais numeriais protokoluose pažymėtus kandidatus.
09:20, 09:40, 10:00, 10:20 (13:35, 13:55, 14:15, 14:35)	Antraisiais, trečiaisiais, ketvirtaisiais ir penktaisiais numeriais protokoluose pažymėti kandidatai pradeda ruoštis individualiai. <i>Anksčiau aprašytos procedūros kartojamos kas 20 min.</i>
10:35–10:45 (14:50–15:00)	Pertraukėlė vykdymo patalpoje.
10:50, 11:10, 11:30, 11:50, 12:10 (15:05, 15:25, 15:45, 16:05, 16:25)	Šeštaisiais, septintaisiais, aštuntaisiais, devintaisiais ir dešimtaisiais numeriais protokoluose pažymėti kandidatai pradeda ruoštis. <i>Anksčiau aprašytos procedūros kartojamos kas 20 min.</i>

Vertinimo patalpoje

09:15–09:20 (13:30–13:35)	Pirmaisiais numeriais protokoluose pažymėti kandidatai ateina į vertinimo patalpą ir atsineša užduoties lapus. Vertintojai gauna iš lydinčio vykdytojo užduoties lapus <i>Vertintojui</i> ir per 2 minutes susipažįsta su užduotimis, kandidatai susipažįsta tarpusavyje.
09:20–09:35 (13:35–13:50)	Pokalbį palaikantis vertintojas, prieš prisistatant kandidatams, paleidžia programą, paruoštą kandidatų atliktims įrašyti. Pokalbį palaikantis vertintojas pirmiausia paprašo kandidatus prisistatyti. Prisistatydamas kandidatas pasako savo grupės pavadinimą ir eilės numerį vykdymo protokole. <u>Pastaba.</u> Kandidatas negali prisistatyti savo vardu ir pavarde. Pokalbį palaikantis vertintojas paprašo pirmąją poros kandidatą atlikti pirmąją užduotį. Pirmojo poros kandidato kalbėjimo pradžioje pokalbį palaikantis vertintojas įjungia laikmatį. Jeigu kandidatas kalba ilgiau kaip 4 min., pokalbį palaikantis vertintojas privalo jį nutraukti. Jeigu kandidatas kalba trumpiau kaip 3 min., pokalbį palaikantis vertintojas užduoda kandidatui papildomą (-us) klausimą (-us), pateiktą (-us) užduoties lape <i>Vertintojui</i>. Baigus kalbėti pirmajam poros kandidatui, pokalbį palaikantis vertintojas išjungia laikmatį ir, paprašęs antrąją poros kandidatą atlikti pirmąją užduotį, įjungia laikmatį iš naujo. Kandidatams atliekant antrąją užduotį poroje, laikas matuojamas taip pat. <u>Pastaba.</u> Pokalbį palaikantis vertintojas kandidatų pokalbyje nedalyvauja.

	Kandidatams kalbant, vertinantis vertintojas pildo atsakymų vertinimo lapo dalį, skirtą vertintojams, priskirdamas kandidatams įvertinimus pagal kalbėjimo vertinimo lentelę. Kandidatams baigus kalbėti, pokalbį palaikantis vertintojas sustabdo garso įrašymo programą ir patikrina, ar kandidatų kalbėjimas įrašytas. Jei kandidatų kalbėjimo įrašyti nepavyko, pokalbį palaikantis vertintojas perduoda šią informaciją vyresniajam vykdytojui, o šis įrašo apie tai pastabą abiejuose vykdymo protokolo egzemplioriuose. Vertinantis vertintojas ant atsakymų vertinimo lapo užklijuoja vertintojo lipdukus. Išeidami iš patalpos kandidatai išsineša užduoties lapus.
09:35–09:40 (13:50–13:55)	Vertinantis vertintojas baigia pildyti atsakymų vertinimo lapo dalį, skirtą vertintojams. Pokalbį palaikantis vertintojas išsaugo savo kompiuteryje kandidatų poros atlikčių įrašą, suteikdamas failui vardą, sudarytą pagal šabloną: R01.mp3 (R – grupės pavadinimo raidė (1 simbolis) ir eilės numeris (2 simboliai, pvz., 06; 10)). Vertinantis vertintojas atsidaro įrašo failą, kad įsitikintų, jog jis tikrai įrašytas. Antraisiais numeriais protokoluose pažymėti kandidatai įeina į vertinimo patalpą. Vertintojai gauna iš lydinčio vykdytojo užduoties lapus <i>Vertintojui</i>, per 2 minutes susipažįsta su užduotimis ir pasiruošia darbui su antraisiais numeriais protokoluose pažymėtais kandidatais.
09:40–09:55, 10:00–10:15, 10:20–10:35, 10:40–10:55 (13:55–14:10, 14:15–14:30, 14:35–14:50, 14:55–15:10)	Kalba antraisiais, trečiaisiais, ketvirtaisiais ir penktaisiais numeriais protokoluose pažymėtų kandidatų poros. <i>Anksčiau aprašytos procedūros kartojamos kas 20 min.</i>
10:55–11:05 (15:10–15:20)	Pertraukėlė vertinimo patalpoje.
11:05–11:10, 11:25–11:30, 11:45–11:50, 12:05–12:10, 12:25–12:30 (15:20–15:25, 15:40–15:45, 16:00–16:05, 16:20–16:25, 16:40–16:45)	Šeštaisiais, septintaisiais, aštuntaisiais, devintaisiais ir dešimtaisiais numeriais protokoluose pažymėti kandidatai ateina į vertinimo patalpą. <i>Anksčiau aprašytos procedūros kartojamos kas 20 min.</i>
12:25 (16:40)	Vyresnysis vykdytojas kartu su administratoriumi surenka iš vykdymo patalpos (-ų) užpildytus ir vykdytojų pasirašytus vykdymo protokolus ir tuščią voką.

12:45 (17:00)	Vyresnysis vykdytojas kartu su administratoriumi: • iš kiekvienos vertinimo patalpos surenka atsakymų vertinimo lapus; • kiekvienoje vertinimo patalpoje perkelia kalbėjimo dalies atlikčių įrašų failus iš kompiuterio į kompiuterinę laikmeną MP3 formatu; • į nurodytą vietą duomenų perdavimo sistemoje KELTAS įkelia kandidatų atlikčių failus, įrašydamas failų pavadinimus į abu egzamino kalbėjimo dalies vykdymo protokolo egzempliorius; • į tuščią voką sudeda dviejų grupių kandidatų užpildytus kandidatų poros atsakymų vertinimo lapus, nepanaudotus atsakymų vertinimo lapus, kodų lapus, po vieną grupių protokolų egzempliorių ir užklijuoja voką; • duomenų perdavimo sistemoje KELTAS pateiktoje formoje užpildo egzamino centre dirbusių vertintojų ir vyresniojo vertintojo darbo apskaitos žiniaraštį. Vyresnysis vertintojas iš kiekvienos vertinimo patalpos surenka vardinius vertinimo kodų lapus, sudeda juos į tuščią popierinį voką ir jį užklijavęs atiduoda saugoti centro administratoriui.
------------------	--

EGZAMINO KALBĖJIMO DALIES EIGA, JEI KYLA TECHNINIŲ NESKLANDUMŲ

Dingus interneto ryšiui vykdymo patalpoje	Vykdytojas nutraukia egzaminą, fiksuoja laiką egzamino kalbėjimo dalies vykdymo protokole. Egzamino kalbėjimo dalis nevykdoma tol, kol nepašalinami interneto trikdžiai. Pašalinus interneto trikdžius, egzamino kalbėjimo dalis vykdoma tuo laiku pagal protokolą numatytiems kandidatams. Apie kandidatus, kuriems dėl interneto ryšio trikdžių egzamino kalbėjimo dalis neįvyko, informuojama Nacionalinė švietimo agentūra.*
Kilus techninių nesklandumų vertinimo patalpoje kandidatų poros kalbėjimo metu	Pokalbį palaikantis vertintojas kandidatų pokalbio nenutraukia. Kandidatų porai baigus kalbėti, kviečiamas vyresnysis vykdytojas. Techniniai nesklandumai šalinami netrikdant egzamino kalbėjimo dalies eigos.

* Nacionalinė švietimo agentūra, gavusi informacijos apie kandidatus, kuriems dėl interneto ryšio ar techninių trikdžių egzamino kalbėjimo dalis neįvyko, suformuoja papildomus protokolus dalyko egzamino kalbėjimo dalies tvarkaraštyje nustatytos paskutinės dienos antrajam srautui.